

2014 – РІК ТАРАСА ШЕВЧЕНКА:

ЗРОБЛЕНО БАГАТО, ПОПЕРЕДУ – ЩЕ БІЛЬШЕ

УДК 821.161.1:
37.014.5

...Творчість Шевченка має велике значення для майбутніх поколінь. З ним поєднується доля мільйонів; у нього, як у фокусі, злилися духовні сили всього кріпацького люду; він виріс на рідному ґрунті, политому потом і кров'ю нашого годувальника-селянина... В особі поета народ нарешті усвідомив своє безрадісне становище й послав його на арену культурного світу, в цивілізоване середовище – повідати людству свої задушевні думи, що мучили його впродовж довгих років. „Муза Шевченка, – за словами Костомарова, – розірвала завісу народного життя”.

„Моя собственная судьба, – говорить сам поет, – ... могла бы навести ... на размышления глубокие и полезные ... История моей жизни составляет часть истории моей родины” (з листа* до редактора „Народного чтения”).

Передчуття поета справдилися. Якщо тільки перечитати статті за 2014 рік за їх назвами у вітчизняних періодичних виданнях, то лише їх перелік складе 50

*Спогади про Тараса Шевченка. / Упоряд. Василь Бородін та Микола Павлюк. – Київ, 1982, цитується: Спогади. – С. 51 (спогади Михайла Чалого).

сторінок, що більше 94 тис. знаків! Відмітимо: інтерес до Шевченка з роками не вщухає, навпаки – зростає!

У чому феномен глибокого людського інтересу до Шевченка і його творчості?

Відповідь отримаємо з висловів відомих світових діячів:

- „До того часу, поки на-
роди будуть воювати за
свою національну неза-
лежність і демократичні
права, вірші Шевченка чи-
татимуться різними мо-
вами”.

(Назим Хікмет,
турецький поет);

- „Тарас Шевченко – це
символ не лише країни,
але й усіх, хто бореться
за свою гідність будь-де у
світі. ...Його поезія ство-
рювалася за мотивами,
дорогими не лише Україні,
а й усьому людству”.

(М. Малруні,
прем'єр-міністр Канади).

Тарас Шевченко був не просто Поетом, а особистістю непохитною, вольовою, він говорив, коли всі мовчали, чинив спротив, коли всі боялися ступити на цей тернистий шлях, і цим він суголосний із днем сьогоднішнім. Як сказав Борис Олійник: „Тарас Шевченко – вічний наш сучасник, яке б століття не стояло за вікном...”.

Тому пам'ять про нього живе, а тропи до могили, до його пам'ятників не зароста.

Укладачі:
Ольга
ВИГОВСЬКА,
Олексій
ВИГОВСЬКИЙ

ВИСТАВКИ СТУДЕНТСЬКИХ ТВОРЧИХ РОБІТ До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка*

Вже традиційно, щорічно, у червні місяці, в Арт-галереї Національної парламентської бібліотеки України влаштовується мистецька виставка дитячих робіт. Цього року вона містить 38 творчих робіт студентів факультету образотворчого мистецтва Київської дитячої Академії мистецтв.

Юні художники по-своєму намагалися відтворити образ Кобзаря, його життєвий шлях і звернення до сюжетів відомих творів поета. Цікаво в експозиції розкрито теми української

родини та українського села, а також тему місць перебування поета, зокрема Пріорка, місто Канів тощо.

*При укладанні цього матеріалу редакція скористалася інформацією, підготовленою відділом СКД Національної парламентської бібліотеки України.

ВИСТАВКА КАЛІГРАФІЧНОГО ПЛАКАТА викладачів і студентів кафедри графічного дизайну КДІДПМД імені Михайла Бойчука

Виставка каліграфічного плаката викладачів та студентів кафедри графічного дизайну Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва та дизайну імені Михайла Бойчука презентує поетичну творчість Великого Кобзаря через каліграфію і каліграфічний образ.

Смисл поезій Тараса Шевченка підкреслюється візуальною формою в плакаті — динамічний розчерк, яскрава жива пляма, боротьба контрастів, декоративність графічних фактур. Плакат як велика і дійова форма графічного дизайну вдало відбиває колосальну напругу віршів Т. Г. Шевченка.

Викладачі КДІДПМД Олександр Мікула (організатор виставки), Ольга Терещенко та їх студенти індивідуально підбирали текст, смисл і емоції, які треба було передати через каліграфічну

пластику. Технології виконання заохочувались різні: гусяче перо і калам із очерету, шетинний пензель і дерев'яна дощечка, подальша комп'ютерна обробка і використання цифрового друку.

В експозиції було представлено 21 оригінальний плакат.

Термін «КАЛІГРАФІЯ» походить від грецьких слів «красиве письмо». КДІДПМД ім. М. Бойчука — єдиний в Україні вищий навчальний заклад, де каліграфія є обов'язковою навчальною дисципліною. Її базовим видом є український скорпис епохи бароко, якому притаманні такі характерні риси, як динамізм, експресивність, багате декорування.

У Національному педагогічному університеті імені Михайла Драгоманова 13 березня 2014 року відбулися великі урочистості з дня народження генія української культури Тараса Шевченка.

Актова зала й фойє навчального корпусу не змогли умістити усіх бажаючих долучитися до святкового дійства. Серед поважних запрошених відомі письменники **Борис Олійник**, **Андрій Демиденко**, діячі культури й мистецтва **Тамара Гримаська-Стратієнко**, **Андрій Паламаренко**, Герої України **Анатолій Авдієвський**, **Мирослав Вантух**, вчена еліта держави, професура й студентство.

На захід завітали Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні Його Високоповажність пан **Ейнулла Ядулла оглу Мадатлі** та секретар Посольства пан **Руслан Гурбанов**, директор Департаменту у справах релігій та національностей Міністерства культури України **Володимир Юшкевич**, Президент Малої академії наук України **Станіслав Довгий**, друзі університету з Німеччини: доктор, власник компанії GFI GmbH Communications **Моріц Гунцінгер**, почесний професор **Стефан Шупбах**, Почесний Генеральний Консул, сенатор **Адальберт Лота** та інтернет-маркетолог „Вісконсинського міжнародного університету в Україні” (США) **Ларс Хоффман**.

Апогеєм заходу став виступ *Національного заслуженого академічного українського народного хору імені Григорія Верьовки*.

Виставку картин Тараса Шевченка люб'язно організувала Мала академія наук України спільно з дизайн-студією. Це стало своєрідним прологом до презентації унікального *Інтернет-порталу „Тарас Шевченко”* та церемонії нагородження його учасників і творців *відзнаками „Тарас Шевченко”*.

Незважаючи на численну кількість Указів, Постанов Уряду, відомчих розпоряджень і доручень, спрямованих на популяризацію літературно-мистецької спадщини Т.Г. Шевченка, дотепер не було реалізованого жодного аналогічного проекту, пов'язаного з відображенням життя і творчості Т. Шевченка в наймасштабнішому інформаційному просторі – мережі Інтернет.

Дуже влучно схарактеризував значення зробленого ректор НПУ імені М.П. Драгоманова академік **Віктор Андрущенко**: *„Геніальність Шевченка в тому, що він на всі часи дав відповіді нам. Беремо будь-який твір, а він сучасний. Геніальність творців порталу полягає в тому, що вони це представили.*

Нам здається, що ми Шевченка добре знаємо. Це ми думаємо, що знаємо. Коли предметно починаємо вивчати творчість, спадщину, сам підхід, технологію тощо, бачимо, що пізнавати, пізнавати і пізнавати...

Через портал нам вдається залучити дітей до пізнання об'єктивного Шевченка.

Усіх залучимо: учнів, студентів, старше покоління... Я розглядаю значення порталу в усьому освітньому просторі: від дитячого садочка й до самоті дорослих”.

Відтепер для кожного, хто побажає ближче познайомитися з Тарасом, з його творами, розкриваються непереврені можливості вибудувати індивідуальну траєкторію таких взаємин, ставати не лише читачем, а й дослідником творчості Великого Співвітчизника.

Науково-освітній Інтернет-портал „ТАРАС ШЕВЧЕНКО” <http://kobzar.ua>

За ініціатииви МАН України розроблено Інтернет-портал „Тарас Шевченко” творчим колективом шевченкознавців та фахівців у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Національний музей Тараса Шевченка, Інститут кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України, Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут”, Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України).

Метою створення порталу є ознайомлення української та світової спільноти з усіма аспектами життя і творчості Т.Г. Шевченка. Завдяки науковій складовій порталу, усі його відвідувачі мають змогу проводити самостійні дослідження, обговорювати результати досліджень і поповнювати експозицію веб-ресурсу.

Крім основних розділів порталу **реалізовано низку сервісів**, які дозволять працювати з накопиченою базою даних (знань), серед яких мапа відображення місць, пов'язаних із життям і творчістю Тараса Шевченка; вивчати маршрути його подорожей; читати рукописи з оригіналу та з транскриптом текстів; користуватися сервісом ТаймЛайн і проводити віртуальні тури місцями, пов'язаними з іменем Т.Г. Шевченка.

Кожну одиницю контенту можна додавати в особистий кабінет до „Обраного”, створюючи власну віртуальну наукову лабораторію.

Мистецька спадщина художника до цього часу належно не популяризована і далеко не всі його шанувальники знають, що *Тарасові Шевченку першому в Російській імперії було присвоєно звання академіка графюр*. Більша частина малярських шедеврів Тараса Григоровича знаходиться в Національному музеї Тараса Шевченка. Цю спадщину оцифровано. Завдяки цьому твори Т.Г. Шевченка нарешті стали загальнодоступними.

Перегляд рукописів, книг і збірок віршів реалізовано у вигляді інтерактивної книги з можливістю гортання сторінок. Наявний у великій кількості ілюстрований візуальний матеріал, зокрема 3D екскурсії.

Таймлайн – це унікальний сервіс. Унікальність полягає в можливості вивчати життя Шевченка у вигляді часової лінії, день за днем досліджувати творчість великого художника та поета, зіставляти факти з його біографії, творчої спадщини, історичних подій та інших факторів із прив'язкою до часу.

Розробники сподіваються, що Портал надасть ширші можливості для нових відкриттів у галузі шевченкознавства.

Станіслав Довгий, один з ініціаторів створення порталу, оцінює цю роботу так: *„Безумовно, „Портал Шевченка” – це проект, який ми готували багато років. Це колосальний за своїм обсягом і за своїм внутрішнім наповненням проект. Практично все зроблено вперше: вперше оцифровані рукописи Тараса Шевченка – створено національний електронний архів безцінних рукописів.*

Уперше ми маємо всі його малярські роботи високої якості. Ви бачили „Катерину”, ми можемо збільшити її ще в 5 разів, і вона буде такої ж якості. На одну „Катерину” було опрацьовано близько 280 фотографій з різними фокусами.... Було проведено колосальну роботу”.